

دنبال نتانیاهاو

حکم بازداشت نتانیاهاو، گالانت و سه رهبر حماس است

جنایت علیه بشریت مرتبط با قحطی و سایر اعمال خشونت‌آمیز علیه مردم غیرنظامی غزه است اشاره کرده است. تصمیم دادستان دیوان در رابطه با درخواست‌های دو طرف پرونده و صدور حکم بازداشت آنها، با مشورت هیئتی از کارشناسان حقوق بین الملل و پس از بررسی شواهد و تحلیل حقوقی پرونده، انجام شده است. دیوان کیفری بین‌المللی صلاحیت رسیدگی به جنایات ادعا شده در درخواست‌های دادستان را دارد زیرا در سال ۲۰۱۵ فلسطین به‌عنوان یک کشور عضو دیوان بین‌المللی کیفری به اساسنامه ژنوا ملحق شد. البته برخی از کشورهای جهان، فلسطین را به‌عنوان

یک کشور به رسمیت نمی‌شناسند اما اکثریت کشورها به کشور بودن فلسطین رای مثبت داده‌اند. در سال ۲۰۲۱ دیوان بین‌المللی کیفری حکم داد که فلسطین به‌عنوان یکی از کشورهای عضو اساسنامه دیوان بین‌المللی

دیوان کیفری بین‌المللی طبق ماده ۶۳ اساسنامه، نمی‌تواند افراد را محاکمه کند بنابراین به صورت غیابی بازداشت متهم برای هر نوع تعقیب قضایی در این دیوان، اقدامی ضروری است. دیوان کیفری بین‌المللی برای اجرای تمام تصمیمات خود، از جمله اجرای احکام بازداشتی که در ماه مارس سال ۲۰۲۳ علیه ولادیمیر پوتین و کمیسر حقوق کودک روسیه صادر شد، ممکن است تردیدهایی در مورد دستگیری و محاکمه مظنونان نامبرده حداقل در آینده قابل پیش‌بینی وجود داشته باشد. با این حال، اگر قرار بازداشت صادر شود، عواقبی برای افرادی که این حکم در مورد آنها اعمال می‌شود، وجود خواهد داشت. ۱۲۴ کشور عضو اساسنامه ژنوا موظف خواهند بود در صورتی که این مظنونان به خاک آن کشور وارد شدند، آنها را بازداشت کرده و به دادگاه منتقل کنند. اگر مظنونان دستگیر شوند، معمولاً سال‌ها طول می‌کشد تا محاکمه‌هایی در مورد جنایات مورد توجه جامعه بین‌المللی مطابق با بالاترین استانداردهای عدالت کیفری بین‌المللی، انجام شود. چنین دادگاه‌هایی شامل نیاز به جمع‌آوری و حفظ شواهد قابل اعتماد - به‌ویژه چالش‌برانگیز در موقعیت‌های درگیری مسلحانه فعال - است که ممکن است به مجوز دولت‌ها برای دسترسی به قلمرو جنگی نیاز داشته باشد. اصول عدالت کیفری باید مانند اصول مربوط به اصل برائت، عطف به ماسبق نشدن، حق برخورداری از وکیل، استماع شهود، تضمین مشارکت قربانی، رسیدگی به پرونده‌هایی که شامل چندین مجرم و تعداد قابل توجهی از قربانیان و حوادث حفظ شود. همه اینها بر پیچیدگی و در نتیجه هزینه و مدت زمان دادگاه می‌افزایند. چه محاکمه‌ای برگزار شود یا نه و صرف‌نظر از نتیجه درخواست برای صدور حکم بازداشت و اینکه برگزاری محاکمه نهایی چه خواهد بود، دیوان کیفری بین‌المللی نماد عزم جامعه بین‌المللی برای پایان دادن به مصونیت از مجازات مرتکبین جنایات بین‌المللی است.



سیاستمداران



سه کشور اروپایی فلسطین را به رسمیت شناختند

نخست‌وزیر نروژ به رسمیت شناختن کشور فلسطین را اعلام کرد. هم‌زمان با نروژ، اسپانیا و ایرلند هم اعلام کردند موجودیت کشور فلسطین را به رسمیت می‌شناسند. نخست‌وزیر نروژ دیروز رسماً به رسمیت شناختن کشور فلسطین را اعلام و تأکید کرد: به رسمیت شناختن کشور فلسطین به معنای حمایت از گروه‌های میانه‌روی است که نقش آن‌ها در نزاع پایدار کاهش یافته است. ما از کشورهای دیگر نیز می‌خواهیم که چنین اقدامی انجام دهند و کشور فلسطین را به رسمیت بشناسند. وی افزود: به رسمیت شناختن کشور فلسطین احتمالاً به از سرگیری روند تحقق راه‌حل دو دولت منجر خواهد شد. جنگ در غزه نشان می‌دهد که تحقق صلح و ثبات در گرو حل مسئله فلسطین است. راه‌حل دودولتی به نفع اسرائیل است. به گفته نخست‌وزیر نروژ به رسمیت شناختن کشور فلسطین از ۲۸ مه اجرایی خواهد شد. وزارت خارجه به سفرای رژیم صهیونیستی در ایرلند و نروژ دستور داد تا برای گفت‌وگو و رایزنی به اراضی اشغالی بازگردند.



اعتراض نتانیاهاو به حکم دیوان

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در اظهاراتی عجیب گفت، تعداد کسانی که در غزه از گرسنگی از دنیا رفته‌اند، از کسانی که در آمریکا از گرسنگی مرده‌اند، کمتر است. «بنیامین نتانیاهاو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در واکنش به احتمال صدور حکم بازداشت خود در دیوان کیفری بین‌المللی به اتهام جنایت علیه بشریت و ایجاد قحطی در غزه مدعی شد تعداد فلسطینی‌هایی که به دلیل گرسنگی در غزه به شهادت رسیده‌اند، بسیار کمتر از تعداد آمریکایی‌هایی است که از گرسنگی می‌میرند. در روز دوشنبه «کریم‌خان» دادستان ارشد دیوان کیفری بین‌المللی گفت: این دادگاه به دنبال صدور حکم بازداشت برای چهره‌های مرتبط با درگیری‌های اخیر غزه است، از جمله «بنیامین نتانیاهاو» نخست‌وزیر رژیم و «یوآو گالانت» وزیر جنگ رژیم صهیونیستی. این درخواست که به دلیل متهم شدن این مقامات به جنایت علیه بشریت درخواست شده، واکنش‌های فراوانی را در پی داشت، از جمله از سوی آمریکا که شدیداً با آن مخالفت کرد. این دادستان گفت شواهد فراوانی وجود دارد که نشان می‌دهد این مقامات صهیونیست در «گرسنگی دادن به غیرنظامیان به عنوان یک ابزار جنگی» و جنایت علیه بشریت گناهکار هستند.



فردا نوبت ماست

سناتور آمریکایی با ابراز نگرانی از درخواست دادستان دیوان کیفری بین‌المللی برای صدور حکم بازداشت مقامات رژیم صهیونیستی، گفت، اگر واشنگتن از این اقدام جلوگیری نکند، طعمه بعدی دیوان کیفری خود آمریکا خواهد بود. «لیندسی گراهام» سناتور آمریکایی گفت: «امیدوارم در کنار هم راهی برای رسیدگی به نگرانی خود درباره دیوان کیفری بین‌المللی پیدا کنیم، چون اگر آن‌ها این کار را با اسرائیل انجام دهند، بعد نوبت ماست.» او در ادامه گفت: «امیدوارم در پاسخ به این اهانت، تحریم‌هایی را علیه دیوان کیفری بین‌المللی اعمال کنیم تا نفع‌تنها به دوستان خود در اسرائیل کمک کنیم، بلکه از خودمان نیز در آینده محافظت کنیم.» در روز دوشنبه «کریم‌خان» دادستان ارشد دیوان کیفری بین‌المللی گفت این دادگاه به دنبال صدور حکم بازداشت برای چهره‌های مرتبط با درگیری‌های اخیر غزه است، از جمله «بنیامین نتانیاهاو» نخست‌وزیر رژیم و «یوآو گالانت» وزیر جنگ رژیم صهیونیستی.

نگاه حقوق‌دان / ۲

جدول زمانی دادگاه و اعتراض قضایی اسرائیل

حدود یک ماه صادر شد. همچنین حکم‌هایی علیه سرگنی کوبیلاش و ویکتور سوکولوف فرماندهان نظامی روسیه صادر شد. حکم‌هایی علیه سران دیگر کشورها نیز در بازه زمانی مشابهی صادر شد؛ از جمله صدور حکم علیه معمر القذافی، رهبر لیبی و لوران باگبو، رئیس جمهور ساحل عاج. اگر دادگاه مقدماتی تصمیم به موافقت با درخواست دادستان برای صدور قرار بازداشت بگیرد، تمرکز بر اصل مکمل بودن و روند به چالش کشیدن صلاحیت دیوان، معطوف خواهد شد. همانطور که دادستان در بیانیه اخیر خود اشاره کرد که اصل مکمل بودن به دیوان بین‌المللی کیفری اجازه می‌دهد پرونده را به مقامات ملی موکل کند اما تنها در صورتی امکان پذیر است که یک روند قضایی مستقل و بی‌طرفانه در داخل آن کشور وجود داشته باشد تا نشان دهد که دولت آن کشور «مایل و قادر» است اتهامات مطرح شده را به جای دیوان کیفری بین‌المللی، مورد بررسی قرار دهد. با این حال، باید به رویه قبلی دادگاه بین‌المللی کیفری در مورد این استاندارد مراجعه کرد. در زمانی که کنیا تلاش کرد تا قابل قبول بودن پرونده‌های نقض حقوق بشر پس از انتخابات علیه شش مقام کنیایی را به چالش بکشد دیوان این اعتراض را نپذیرفت. در اینجا، دیوان بین‌المللی کیفری دریافت که یک کشور باید نشان دهد که نفع‌تنها «مایل و قادر» است که پرونده را بررسی کند، بلکه اقدامات فعالی از سوی آن دولت برای بازجویی از افرادی که توسط دیوان کیفری بین‌المللی کیفری شناسایی شده‌اند، انجام دهد و این بازجویی‌ها باید طبق همان اتهاماتی باشد که در پرونده دیوان منعکس شده است. این بدان معناست که برای مثال، اگر اسرائیل تصمیم بگیرد قابل قبول بودن حکم بازداشت را در صورت صدور به چالش بکشد، باید مدرک ملموسی ارائه دهد که نشان دهد تحقیقات در جریان و فعالی در اسرائیل علیه نتانیاهاو و گالانت به دلیل همان ارتکاب جرمی که در پرونده دیوان ثبت شده، وجود دارد.



هایدی دیکستال

حقوق‌دان غیرمقیم شورای آتلانتیک

اخبار منتشر شده در مورد درخواست دادستانی دیوان بین‌المللی کیفری برای صدور حکم بازداشت، گامی مهم برای بسیاری از قربانیانی است که دیوان کیفری بین‌المللی را آخرین راه‌حل می‌دانند و امیدشان به اجرای عدالت در دادگاه کیفری بین‌المللی است. سال ۲۰۰۹ بود که وزیر فلسطینی تلاش کرد تا اعلامیه بند ۳ ماده ۱۲ را در باره فلسطین فعال کند و وضعیت را به دادگاه ارجاع دهد. با انتشار اخباری مبنی بر افزایش فشار خارجی بر دیوان کیفری بین‌المللی و تهدیدات علیه کارکنان دادستان و خانواده‌های آنها در صورت پیگیری حکم بازداشت، رعایت حاکمیت قانون و استقلال دیوان بین‌المللی کیفری و همه بخش‌ها و ارگان‌های آن بسیار حائز اهمیت است. دادگاه باید بتواند بدون اعمال نفوذ یا فشار کار کند. این امر به‌ویژه در حال حاضر اهمیت دارد چراکه تصمیم در مورد صدور قرار بازداشت در مرحله مقدماتی است. هیچ چارچوب زمانی مشخصی وجود ندارد که دیوان را مکلف کند که باید تصمیم خود را در خصوص درخواست صدور حکم بازداشت از سوی دادستان، تا زمان خاصی اعلام کند. در مرحله مقدماتی، دیوان باید مدارک ارائه شده توسط دادسرا را مورد بررسی قرار دهد، اما دیوان بیشتر به مصلحت عمل کرده بود تا در مدت حدود یک ماه، تصمیماتی مبنی بر صدور قرار بازداشت صادر کند. به‌عنوان مثال، احکام قضایی علیه پوتین و ماریا الکسییونا لویا-لویا، مقام روسی، در مدت

مراستل شکست خواهد خورد

مرتکب شده نیز ذیل صلاحیت بررسی دادگاه قرار می‌گیرد. همانطور که ایالات متحده و سایر کشورها از حکم بازداشت دیوان کیفری بین‌المللی علیه ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه - تبعه و رئیس یک کشور غیرعضو دیوان کیفری بین‌المللی - حمایت کردند، در این مورد نیز باید از صدور هرگونه حکم بازداشت علیه رهبران اسرائیل حمایت کنند. دوم اینکه هرگونه ادعایی مبنی بر اینکه اصل مکمل بودن، حکم بازداشت رهبران اسرائیلی را ممنوع می‌کند، بی‌اساس است. هیچ نشانه‌ای از تلاش اسرائیل برای پیگرد قضایی یا محاکمه نتانیاهاو و گالانت به دلیل نقش آنها در جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت در غزه دیده نشده است. بدون هیچ‌گونه تلاش داخلی برای پاسخگویی این افراد و بررسی اتهامات آنها، دیوان کیفری بین‌المللی این اجازه را دارد که به پرونده آنها ورود کند. در صورت صدور حکم بازداشت، همه کشورهای عضو دیوان کیفری بین‌المللی باید از دستور دستگیری و تسلیم هر فرد تحت تعقیب که در قلمرو آنها یافت می‌شود، تبعیت کنند. عدم انجام این کار، مسئولیت‌پذیری و عدالت بین‌المللی را در سطح جهانی تضعیف خواهد کرد.